

De

A DE

8 V

29 18°

EXTRACT

Uyt de *Generale Keure en Ordonnantie* der
Stad *Rotterdam.*

Houdende

ORDONNANTIE

Op het

Tinne-gieters Gilde.

Tot ROTTERDAM,

Bij Pieter van Waesberge, *Ordinaris Drukker* der
voorz Stad / 1720.

ORDONNANTIE

Op het

Tinne-gieters Gilde.

Art. I.

Onder dit Gilde behoort het ma-
ken en verkoopen van allerley Tin-
werk.

II.

De Aerdewerk-verkoopeſ die Kannen / vooz-
ſien met Tinne deſfels / verkoopen / ſullen / ten be-
hoeven van het Tinne-gieterſ Gilde / het Inkomſt-
geld en Jaer-geld nevens de Gilde-broederſ van dat
Gilde contribuieren.

III.

Gelyk ook de Gilde-broederſ van het Tinne-
gieterſ Gilde aen het Gilde van de Aerdewerk-ver-
koopeſ nevens de Gilde-broederſ van dat Gilde
ſullen contribuieren / wanneer ook Kannen / Fleſſen /
en diergelyke Waren / tot het Aerdewerk-verkoo-
peſ Gilde behoorende / komen te verkoopen.

II 2

Niemand

A D.

Niemand mag het Tinne-gieters Ambagt of Aeringe doen / dan die in het Gilde is.

D.

En mogen ook geene Kramers / of yemand wie hy 3p / met eenig Tin-werk kleyn of groot / of eenig werk daer Tin aen gebragt is / binnen dese Stad / en Jurisdicctie van dien / ont gaen om te verkoopen / op de verbeurte van het werk / dat hy hen sal werden gebonden / en de boete van drie guldens daer en boven.

D A.

Wel-verstaende dat niet verboden is met soodanig werk op de Jaer-markt vooz te staen / mits dat hy de Bzemde vooz een recognitie ten behoeden van het Gilde sal moeten werden betaelt van elke Kraem drie guldens / en van elke Stal vyftien stupvers.

D A A.

Niemand sal in het Tinne-gieters Gilde werden geadmitteert / dan die Burger is.

D A A A.

Gelyk ook niemand in het Gilde mag werden geadmit-

180
geadmitteert / dan die drie agter een volgende jaren als Leer-jongen / of als knegt / by een Meester binnen dese Stad sal hebben gewerkt.

A E.

En sullen de Hoofcluyden / alvorens de Proeve laten doen / daer van blijk moeten hebben / op de boete van dertig guldens telkens te verbeuren.

E.

Wydere sal ook niemand werden geadmitteert / dan na gedane Proeve.

E A.

De Proeve bestaet in het maken van een Platteel-vorm van drie pond / en daer op een Platteel gedraept en geslagen / zynde een lofbaer stuk / of in plaetse van dien / een Wijn-kan Vorm / met een holle voet / en daer op een kan / mede zynde een lofbaer stuk.

E A A.

Welke Proeve moet geschieden in presentie van de Hoofcluyden / op een Hoof-mans Winkel.

E A A A.

De Proef-doender is gehouden aen de twee
A 3 Hoof-

Hooftluden / en aen de Overman / vooz der selver
moeppe te betalen aen yder twee gulden en tien stup-
vers 's daegs / en daer en boven nog vier gulden
's daegs aen de Hooft man in welkers Winkel het
geschied / vooz het gebzupk vooz desselfs Gereed-
schap en Hups.

Ʒ I D.

Als de Proef werd gewzaekt / mag de Proef-
doender binnen een half jaer tot het doen van de
Proeve niet weder werden geadmitteert.

Ʒ D.

De Proeve gedaen en wel bevonden zynde / sal
vooz de admissie ten behoeven van het Gilde moeten
worden betaelt twaelf guldens.

Ʒ D A.

De Weduwe van een Gilde-broeder mag de Ne-
ringe continueren / ook by het trouwen aen een
Man buyten het Gilde / mits stellende een Mee-
ster-knecht die zyn Proeve gedaen heeft.

Ʒ D A A.

Niemand wie hy zy mag eenigerley gemaekt
Tin-werk / of eenig werk daer Tin aen gebzagt
is / van buyten den Staet der Vereenigde Neder-
landen /

100.
landen / in dese Stad / of Jurisdicctie van dien / byen-
gen / om binnen dese Stad verkogt te werden / op
de verbeurte van het Tin-werk en vier-en-twintig
guldens daer boven.

Ʒ D A A A.

Niemand vermag binnen dese Stad / en Juris-
dicctie van dien / eenig Tinwerk verkoopen / nog
geprepareert / om alhier te verkoopen / onder sig
hebben / dan van dzyederley soozte / te weten :

De eerste soozte / van supber Engels Blok-tin.

De tweede soozte / genaemt Roos-tin van vier-
en-tnegentig pond supber Engels Tin / en ses
pond Loot.

En de derde soozte / genaemt oude Keur / vier
asen lager als Roos-tin.

Ʒ A E.

De Tinne-gieters moeten op hun werk setten de
volgende Merken / en by elk van deselve des Mee-
sters Naem.

Op de fynste soozt een Engel.

Op de tweede soozt / genaemt Roos-tin / een
Roos met een kroon en een F in het midden. En
sal

sal gepermitteert zyn op het Plat-werk nevens de
Roos/ een kleynen Engel te slaen.

En op de derde soorte/ genaemt oude Keur/ een
kleyn Wapen van de Stad.

£ £.

En sullen de Tinne Dekfels van Kannen/ met
het Tin-werk daer toe behoorende/ mede met een
van de voorsz. Merken moeten zyn getepkent.

£ £ A.

De Meesters Tinne-gieters/ of Tin-verkoo-
pers/ bevonden werdende onder sig te hebben eenig
Tin-werk gemaekt of geprepareert/ om binnen
dese Stad te werden verkogt/ sonder met eenig van
de voorsz. Merken getepkent te zyn/ sullen op elk
stuk verbeuren ses stuyvers.

£ £ A A.

De Aerdewerk-verkoozers hebbende in hun
Winkels/ om alhier te verkoopen/ eenige aerde
kannen/ voorszien met Tinne Dekfels/ en niet
getepkent met een der voorsz. Merken/ sullen ver-
vallen in gelyke boete.

£ £ A A A.

De Meester Tinne-gieters/ of Tin-verkoo-
pers

19/
pers/ onder sig hebbende eenig Tin-werk/ met
een van de voorsz. Merken getepkent/ dat lager in
allop is als het Merk daer op staende/ sullen op
elk stuk verbeuren/ vooz het geen een aen verscheelt
drie guldens/ vooz het geen twee asen verscheelt ses
guldens/ en als het drie of vier asen verscheelt/ sal
het Tin-werk zyn verbeurt/ en daer en boven op
elk stuk de boete van negen guldens.

£ £ A D.

De Meesters moeten hunne Merk-pfers/ al-
vorens die op eenig werk te slaen/ de Hoofstuyden
als Keur-meesters ter hand stellen/ om op de Plaet
geslagen te werden/ en alsoo bekent te zyn/ waer
vooz sal moeten werden betaelt ses stuyvers/ op de
boete van ses guldens by nalatigheyd te verbeuren.

£ £ D.

De Hoofstuyden/ als Keur-meesters/ zyn be-
voegt en gehouden/ met de Overman/ ses malen
in het jaer te doen een generale Visitatie by alle de
Winkel-houders/ en Winkel-houdsters/ en op de
Jaer-markt/ in alle de Kramen/ Stallen/ en
Schuyten/ waer in Tin-werk werd verkogt/ en
na sig te nemen een of meer stukken soo veel noo-
dig sullen bevinden om te essaperen/ sonder in eenige
betalinge van het fatsoen gehouden te zyn.

B

En

£ £ D A.

En sullen ook het Tin behouden door hun moep-
te/ en tot verval van de onkosten.

£ £ D A A.

Wel-verstaende dat in allen gevalle te dien eynde
niet meer sal mogen werden genomen als ses stuk-
ken/ en uyt elk stuk niet meer dan het gewigt van
acht loot.

£ £ D A A A.

Wpders zijn de Hoofstuyden als Keur-meesters/
met de Oberman/ ook bevoegt by de Winkeliers
en Kramers particuliere Visitatie te doen/ en met
gelijk regt/ wanneer sullen vermeynen reden van
suspitie te hebben/ van dat aldaer vyzend of slegt
Tin soude werden bevonden.

£ £ A £.

Een ygelijk Winkel-houder/ en Kramer/ sal
de generale en particuliere Visitatie moeten gedoo-
gen/ en de stukken werks/ die begeert sullen wer-
den om te essayeren/ moeten overgeven/ sonder te-
gensseggen of oppositie/ op de boete van drie gulden/
en dien onvermindert het stuk of stukken moeten la-
ten volgen.

Wanneer

£ £ £.

Wanneer by de generale of particuliere Visitatie
eenig vyzend of slegt Tin sal werden bevonden/ sal
de Winkelier of Kramer zyn vervallen in de boeten
hier voren respectivelyk gestatueert.

£ £ £ A.

Het nieuwe Huur-tin zynde Plat-werk/ mag
door geen andere prijs meerder nog minder werden
verhuurt als tegen vyftig stuyvers van het hondert
pond/ op de boete van vyf-en-twintig guldens/ te
appliceren ten behoeden van het Wees-hups/ en
van het Gilde elk de helft.

£ £ £ A A.

Niemand van de Meester Tinne-gieters/ en
Tin-verkooopers/ vermag eenig Tin/ oud nog
nieuw/ aen yemand binnen dese Stad/ nog ook
aen Schippers door dese Stad op Stroom leggen-
de/ by het jaer te verhuypren/ nog door sekere som-
me/ nog met het geven van nieuw of schoon Tin
maendelyks in de plaetse van het vuple/ op eeniger-
ley wyse/ directelyk of indirectelyk/ op gelyke boe-
te te appliceren als voren.

£ £ £ A A A.

De Tinne-gieters Dozmen/ waer aen yemand
van de Meester Tinne-gieters deser Stad eenig
B 2 part

part heeft/ mogen niet buyten de Stad verkogt
of uytgeboert werden/ op de boete van vijf-en-
twintig guldens.

¶ ¶ ¶ ¶ D.

De Meesters sullen malkanders knechts niet on-
derhuuren/ onthouden/ te werk stellen/ of eenig
werk te maken geven/ vooz dat zy hunne Meesters
sullen hebben voldaan/ op de boete van drie guldens/
en sullen dien ondermindert de knechts/ in weerwille
van derselver Meesters/ niet mogen gebuyken.

¶ ¶ ¶ D.

De Meester Tinne-gieters mogen de Leer-jon-
gens vooz geen minder tyd aennemem dan vooz drie
jaren/ op de boete van drie guldens.

¶ ¶ ¶ D A.

En zijn de Leer-jongens gehouden ten minsten
soo lange te dienen/ eer zy alhier mogen werken.

¶ ¶ ¶ D A A.

De Leer-jongens mogen in geen werk treden/
vooz dat op het Gilde-boek sullen zijn aengeter-
kent.

¶ ¶ ¶ D A A A.

En moet daer benevens ten behoeven van het
Gilde

Gilde werden betaelt/ by een Vremde twee gulden/
en by een Burgers Soon eene gulden en tien stup-
vers.

¶ ¶ ¶ A ¶.

Dog een Meester zijn eygen kind leerende/ sal
volstaen met drie stupvers.

¶ U.

De Meester zijn Leer-jongen vooz de aenteyke-
ning te werk stellende/ sal verbeuren drie guldens.
En sal het Inkomst-geld evenwel moeten werden
voldaan.

¶ U A.

Tot onderhoud van het Gilde moet/ boven het
geen hier voren is geordonneert/ van het Inkomst-
geld van de Meester en van de Leer-jongens/ by
yder Gilde-broeder jaerlyks werden betaelt twaelf
stupvers.

¶ U A A.

Het opsigt op het Gilde werd waergenomen by
twee Hooftluyden en een Overman.

¶ U A A A.

De Hooftluyden sullen drie jaren fungeren / te
weten/ twee jaren als Hoofst-man/ en het derde
jaer als Overman.

¶ I I D.

En sal jaerlijks dooz de Hoofstluyden een Nominatie van twee Gilde-broeders werden gemackt/ en aen de Heeren Burgemeesteren gepresenteert/ om daer uyt een tot Hoofst-man te hebben geëligeert.

¶ I I D.

De Hoofstluyden zijn te gelijk Keur-meesters/ en zijn te dier zake gehouden/ alvorens in Functie te treden/ in handen van de Heeren Burgemeesteren af te leggen den Eed op het Formulier hier navolgende :

IK belove en swere, dat ik in het visiteren en keuren van het Tin, sal handelen opregtelijk, sonder gunst en ongunst, soo als het een eerlijk Keur-meester betaemt. *Soo waerlijk moet my God Almagtig helpen.*

¶ I I D I.

De Overman sal de Hoofstluyden assisteren in het ophemen van de Proeve/ Visitatie/ Keuren/ en woorts in alles de Functie van Hoofstluyden/ concenterende/ en als de Hoofstluyden in hun oordeel verschelen/ de zaek met een Stem by pluraliteyt besluyten.

¶ I I D I I.

De Hoofstluyden hebbende aengelegt eene generale

104
rale Vergaderinge van de Gilde-broeders/ sullen alle deselve gehouden zijn ter gesetter tijd en plaetse te compareren/ op de boete van dertig stupvers. En sullen niet te min de absente gehouden zijn sig te gedragen na het geen op die byeenkomst sal zijn besloten.

¶ I I D I I I.

Een ygelijk moet sig wagten de Hoofstluyden en Overman/ in Functie zijnde/ te schelden/ of qua-lijk te bejegenen/ op de boete van ses gulden/ en arbitraire correctie, na gelegentheid der zake. En sullen de Overman en Hoofstluyden op hunne verklaringe daer in geloofst werden.

¶ I I I I.

De Gilde-knecht sal vooz het t'huyjs brengen van Tin/ dat geëssapeert is van de Meester of Kramer/ genieten een stupver.

I.

Deselve sal vooz het beleggen van een Vergaderinge/ van alle Meester Tinne-gieters genieten twaelf stupvers.

I I.

De boetens en verbeurtens van welkers applicatie hier vorens niet is gemelt/ sullen in 't geheel ten behoeven van het Gilde werden geappliceert.

Albus

Widus / soo veel dit **E**xtract aengaet /
na doozgaende klokke-geluy van 't Raedhuys
deser Stad gepubliceert / op den 6 Januarj
1720 / present de Heeren Mr. Marinus Groe-
ninx, als by absentie van de heer en Mr. Johan
vander Hoeven, Schout / desselfs plaets waer-
genomen / Johan van Meel, Burgermeester /
Mr. Jacob van Hersele, en Johan Brandwyk van
Blokland, Schepenen.

In kennisse van my als Secretaris;
JACOB van BELLE.

TA-

T A F E L

- I.
Admissie en gevolg.
Artic: 1. 2. 3. — 1. Wat tot het Gilde behoort.
4. — 2. Uytfluytinge van andere.
5. 6. — 3. Omloopen en voorstaen.
7. — 4. Burgerfchap.
8. 9. — 5. Leer-jaren.
6. Proeve.
10. — 1. Noodig.
11. — 2. Waer in bestaet.
12. — 3. By wie, en waer.
13. — 4. Onkosten.
14. — 5. Als gewraekt werd.
15. — 7. Inkomst-geld.
16. — 8. Weduwen.
17. — 9. Tin van buyten.
- II.
Alloy.
18. — 1. Soorten.
19. 20. — 2. Merken.
21. 22. 23. — 3. Contraventien.
24. — 4. Yfers.
- III.
Visitatien.
25. 26. 27. — 1. Generale.
28. — 2. Particulier.
29. — 3. Te gedogen.
30. — 4. Quaed bevonden.
- C

Huur-

IV. H U U R T

Huur-tin.

- Artic: 31. — 1. De prijs,
32. — 2. Niet by 't jaer.

V.

33. *Vormen.*

VI.

Knegts en Leerlingen.

34. — 1. Niet onderhuuren,
2. Leerjongens.
35. 36. — 1 Tijd.
37. — 40. — 2 Aenteykenen.

VII.

41. *Gilde-geld.*

VIII.

Hoofluyden.

42. 43. 44. — 1. Aenstellinge.
45. — 2. Hoofluyden en Keur-meesters.
46. — 3. De Overman.
47. — 4. Beleggen van een vergaderinge.
48. — 5. Niet schelden.

IX.

49. 50. *Gilde-knegt,*

X.

51. *Applicatie van de boetens.*

Ampliatie van d'Ordonnantie op
't *Tinnegieters-Gilde* binnen de Stad
Rotterdam.

DE Heeren Schout / Burger-
meesteren / ende Schepenen der Stad
Rotterdam / goedgebonden hebbende
d'Ordonnantie op 't *Tinnegieters-Gilde*
t'Amplieren; SOO IS 'T, Dat haer Edele
Groot Agtb: by desen Statueren ende ordonneren/
dat de Burgers / by geen *Tinne-gieters Gilde-*
boek van dese Stad bekend staende als Weduwe
van een Meester *Tinne-gieter* / ofte andere de Proe-
ve van 't selve *Gilde* niet hebbende gedaen / sullen
moeten betalen even soo veel als de *Dzeemden* die op
de *Jaer-markt* alhier van buyten uyt andere *Plaet-*
sen met hare *Kramen* of *Stallen* komen te staen/
namentlijk van een *Kraem* drie gulden / ende van
een *Stal* vijftien *stuybers*.

Aldus gedaen ende gearresteert den
3 November 1722 / present alle de heeren van de
Weth / demptis Gregorius van Teylingen, *Bur-*
gemeester / Mr. Maarten Vlaardingerwout, *Sche-*
pen. En gepubliceert den 20 Maert 1723 / pre-
sent de Heeren Theodore Francois de Mey,
Schout / Mr. Witte Gevers, *Burgermeester* /
Philip vander Hoeven, Mr. Maarten Vlaardinger-
wout, *Schepenen*.

In kennisse van my als Secretaris,
JACOB VAN BELLE.